

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (41)

**«ВІЛЬНИЙ СЕРЕД НЕВОЛИ І СВЯТИЙ СЕРЕД ПЕКЛА» :
ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. С. СКОВОРОДИ**

300
років з дня народження

**СВІТ
СКОВОРОДИ**

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 3 (41)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал
(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 4 від 17 листопада 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол. : Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. Вінниця : Вінницька міська друкарня, 2022. Випуск 3(41). 137с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА: Рада молодих вчених. Бузенко І.Л., Сорочан А.М..... 5

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ ТА ЕТНОКУЛЬТУРИ

БАЛИНСЬКА Н.П. СВЯТКОВО-ОБРЯДОВА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ Й ЗВИЧАЇВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	7
ДРОВОЗЮК Л.М. ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД	11
БІЛОУС Л. П. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	16
ГАВРИЛЮК АНАСТАСІЯ РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	23
ГОРДІЙ Ю.В. АРТ-ТЕРАПІЯ В ЗКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	28
ГУЛЯС Н. М. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	33
ЛАТУША Н. В., СТАСЕНКО А. М. СУТНІСТЬ ІСТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	37
МАСЮТА НАДІЯ ЗНАЧЕННЯ ГРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА	42
МАШТАЛЯР Й.Ф. АДАПТАЦІЯ ЗАРУБІЖНИХ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМ ТА КОНЦЕПЦІЙ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОГО МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ	45
ОБОДЯНСЬКА Н. П. МИСТЕЦТВО І ФОНЕТИКА: ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ФОНЕТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	52
ОСАДЧУК А.С. ДІТИ ТА ЗБРОЙНІ КОНФЛІКТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА	54
ШИЯН Д. О., ДЄВОЧКІНА Г. В. ОСОБЛИВОСТІ ГРАМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ЧИСЛА ІМЕННИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	56
ДОЦЕНКО В.П. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА VS ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ	59

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ФЕДОРЧУК НАТАЛІЯ ФАХОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРІОРИТЕТИ.....	64
--	----

БУГА О. І. ДІЛОВА ГРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК СКЛADOVA ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	69
ГАЛЬЯНОВА О.А. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ	74
ГАРГАУН Н. М. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	78
ГУБЕЛЮК АННА ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ПІД ЧАС ГРУПОВОЇ РОБОТИ	81
БЕВЗ В.В., З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	87
КУЗЬМИНСЬКА Д. М. ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ НАСТІЛЬНИХ ІГОР	91
ЛАВРЕНЧУК АНДРІЙ ОСНОВНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КЗВО «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»	98
СТЕЦЮК І.В. ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ ЯК ДИДАКТИЧНОГО ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ	102

ВІДОМІ ІМЕНА \ РЕЦЕНЗІЇ

ДУДКЕВИЧ Н. Г., НЕНЧИНСЬКА Л. В., РОМАНУХА Ю. В., УСНИЙ ЖУРНАЛ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ	107
КАМЕНЮК МИХАЙЛО НА СТОРІНКАХ ЖІНОЧОГО РОМАНУ... ТАКИЙ НЕОЧІКУВАНИЙ СЕАНС	111
ОМЕЛЯНЧИК Т.Г. ВОНИ СТВЕРДЖУЮТЬ МИР І ДОБРО НА ЗЕМЛІ	114
РОКІЩКА І.А. ЗРАЗОК СЛУЖІННЯ МУЗИЦІ, НАРОДУ І ДЕРЖАВІ : ІГНАЦІ ЯН ПАДЕРЕВСЬКИЙ	119
КІСЕЛЬОВ Д. Л. ХРОНІКА ІБСЕНІЗМУ: ДЖОРДЖ БЕРНАРД ШОУ	123
БАГРІЙ ТЕТЯНА ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА ЯК ТРАДИЦІЙНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНСЬКОЇ І СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ ст.	129
ЗІНЬКО М.Л., ДЕМКО Н.О. ЖИТТЯ В МУЗИЦІ ТА МУЗИКА В ЖИТТІ: Історія пісні, яка змінила світ	132
ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу	138

СЛОВО РЕДАКТОРА

Пропонуємо продовжити розмову, яку ми розпочали на шпальтах попереднього Випуску Вісника, про місію педагога в умовах воєнного стану.

XXI століття асоціюється з бурхливим розвитком науки й техніки, соціально-економічною інтеграцією різних країн світу, поширенням інформаційних технологій, міжнародною мобільністю. Усе це наслідок глобалізаційних впливів на людство. Сьогодні весь світ прагне інкорпоруватися в єдине суспільство, але зворотним боком глобалізаційних явищ, на жаль, є загострення міжнаціональних конфліктів, економічна криза, деформування моральних ціннісних орієнтацій тощо.

Вплив глобалізації відчувається у сфері науки й освіти та проявляється як у позитивному, так і в негативному аспекті. На думку учених глобальна освіта може розглядатися як кардинальна парадигма нового століття, що передбачає випереджальний характер освіти, її спрямованість у майбутнє, неупереджене світосприйняття, засноване на гуманізації, гуманітаризації та демократизації освітнього процесу. «Глобальна освіта спрямовується на формування людини майбутнього за допомогою різноманітних інформаційних процесів у системі — людина – суспільство – природа [Кузь В.Г.]. Але війна вносить свої корективи й не зважати на них неможливо.

Початок російської агресії й розгортання повномасштабного вторгнення ворожих військ на теренах суверенної української держави змінили кожного з нас. Ми науковці, вчителі, студенти, але поруч з усіма перерахованими вище соціальними ролями з'явилася прикладка «волонтер». Це не звичайне бажання чи примха – це нові реалії.

Феномен волонтерства виник і поширився ще в 2014 році, коли громадяни нашої країни, переважно молодь, шляхом мирних демонстрацій показували свою позицію тодішній проросійській владі. Люди об'єднуються, щоб триматися й пережити ці важкі часи. Про волонтерський рух в Україні із захопленням говорять у багатьох країнах світу, називаючи це явище унікальним. На нашу думку, першочергове завдання педагогів у воєнний час – показати власним прикладом, як формується чітка громадянська позиція. Наразі важливо не просто говорити про патріотизм, а виховувати його в дії, підтримуючи Збройні Сили України.

На базі нашого навчального закладу, КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» протягом лютого-березня 2022 року було сформовано волонтерський осередок «В єдності сила». А вже після відновлення звичного формату навчання, офлайн, викладачі й студенти коледжу активно долучилися до різноманітних ініціатив, спрямованих на допомогу військовим і цивільним, котрі постраждали внаслідок російської агресії. Подаємо опис наймасштабніших волонтерських подій у стінах нашого коледжу.

У вересні реалізований проєкт – благодійний аукціон книг «Маленькі кроки заради великої перемоги», – який дозволив зібрати 10 тис грн. на потреби ЗСУ. А юні вихованці мовної школи «Grade» підготували сувеніри для мужніх воїнів, через які висловили усе тепло і ніжність до наших захисників.

У жовтні організовано виготовлення окопних свічок спільно з ГО «Подільська Ластівка» (Вінницька обласна станція юних натуралістів). Окопні свічки - це єдина альтернатива освітлення та обігріву невеликого приміщення на фронті. Задля отримання

додаткових коштів на виготовлення окопних свічок було оголошено збір макулатури, що пройшов успішно й дав змогу готувати нову партію свічок для тих, хто на передовій.

З особливою атмосферою в листопаді проходили майстер-класи з розпису екоторбин, участь у яких активно брали не лише члени коледжної родини, а й діти з особливими освітніми потребами із ГО «Сонячні діти Херсонщини» та «Сонячні діти Вінниччини».

Помітно, що подібні заходи (колективна творча справа) зближують, дозволяють відчувати власну значущість й підтримку оточення. Таким чином, розвиваємо дрібну моторику, креативність, уміння комунікувати. Так відбувається самоідентифікація як представників певної національності. І нехай оновлена Україна вкотре виникає на крові й кістах, але ми віримо, що це нація відважних, незламних, волелюбних й надзвичайно працьовитих людей. Спільні цілі споконвіку допомагали єднатися, а «сила народу в єдності, згуртованості, відданості своїй Батьківщині», як ще століття тому писав Великий Каменярь – Іван Якович Франко.

*З повагою та шаною,
члени Ради молодих учених коледжу,
Бузенко І.Л. та Сорочан А.М.*

**«ВІЛЬНИЙ СЕРЕД НЕВОЛИ І СВЯТИЙ
СЕРЕД ПЕКЛА» :
ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. С.
СКОВОРОДИ.**

300
років з дня народження
**СВІТ
СКОВОРОДИ**

УСНИЙ ЖУРНАЛ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ

УДК 821.161.2 Сковорода + 021.4

ДУДКЕВИЧ Н. Г.,

провідний бібліотекар

НЕНЧИНСЬКА Л. В., РОМАНУХА Ю. В.,

викладачі кафедри української філології

КЗВЛ «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

**1 сторінка. ВЕЛИЧ ОСОБИСТОСТІ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ**

Видатний український філософ, унікальна людина, просвітитель, філософ-містик, мандрівний філософ, «вічний мандрівник», богослов, «чоловік-університет», гуманіст, поет, мислитель нашої держави, демократ, педагог, письменник, педагог, людина універсальних знань і здібностей, байкар, музикант, обличчя української історії, культури та літератури, велетень духу, знавець античності й середньовіччя, поліглот, основоположник жанру байки в українській літературі, майстер афоризмів, найвидатніша постать у культурному й літературному житті України XVIII ст., «український Сократ», «український Езоп», «український Горацій», усебічно обдарована людина.

Григорій Сковорода – найдивовижніша та найвизначніша постать у культурному й літературному житті України XVIII ст. Він був обдарований безліччю талантів та зробив вагомий внесок у культурний розвиток України.

Його постать – це ціла епоха пошуку нового порядку життя.

**2 сторінка. НЕВІДОМЕ ПРО
ВІДОМОГО**

Здається, що про Сковороду всі вже давно все знають, але це тільки здається на перший погляд... Відкритий світу – і закритий водночас. Життя його – це переплетення переказів та легенд.

Найкраще зрозуміти цю постать допоможуть маловідомі факти з його життя:

❖ цей митець є найвидатнішою постаттю в культурному та літературному житті України XVIII ст. Його називають мандрівним філософом;

❖ народився Григорій Савич у 1722 році на Полтавщині в родині козака. Він не мав вищої освіти (хоча були спроби отримати вищу освіту в кращих університетах Будапешта, Відня, Братислави та Галле), але сам досконало оволодів багатьма мовами: латинь, єврейська, грецька, польська, німецька, італійська та французька;

❖ саме Григорія Сковороду вважають основоположником жанру байки в

українській літературі. Писав твори переважно староукраїнською та латинською мовами;

❖ за життя Сковорода не було надруковано жодного його твору, хоча в рукописному варіанті вони все-таки були;

❖ загалом він написав 17 філософських творів, зробив 7 перекладів. Найвідоміші його твори «Сад божественних пісень», «Жінка Лотова», «Байки Харківські»;

❖ сам Сковорода називав себе псевдонімом «*вар Сава*». З давньогрецької це «*син Сави*», тобто «*Савич*». Але ім'я батька філософа, Сава, означає «*спокій*». Отже, «*син спокою*»;

❖ інколи підписував свої листи подвійним іменем Григорій вар Сава Сковорода, Даниїл Майнгард;

❖ Г. Сковорода прожив 71 рік, із них тридцять провів у добровільних мандрах;

❖ загалом за кордоном він був 5 років;

❖ мав музикальний талант – прекрасно грав на флейті та органі, сопілці, скрипці, гусях, лірі та бандурі;

❖ протягом кількох років Сковорода обіймав посаду викладача в Харківському колегіумі, де викладав поезику, курс синтаксими та грецької мови, а також – курс етики в додаткових класах при Харківському колегіумі;

❖ був неординарною особистістю, взяти хоча б факт його вчителювання у Харкові. Замість оцінок, Григорій Савич писав «туповат», «туп», «весьма туп», «суцяя бестолковщина» або «понят», «весьма понят», «наверное понят», «возможно не понят». Розумників оцінював званнями: «остр», «весьма остр», «зверок вострой», тобто той, що знання хапає на льоту;

❖ ще зі школи образ Сковорода асоціюється з образом бродячого чоловіка, який ходив по селах, проповідуючи свою філософію. Але це далеко не так. Він дійсно

любив ходити пішки та влітку жив у лісах-полях, а взимку – по хатах та монастирях. Але при цьому був надзвичайним аскетом, який полюбляв вишукані та дорогі речі. Так, наприклад, його друзі з елітних кіл щедро обдаровували Григорія Савича – висилали йому окуляри (а їх непросто було дістати в ті часи), виконані на замовлення за кордоном дорогі музичні інструменти (бо на дешевих він не любив грати), сир пармезан (який привозили спеціально для нього з Європи). У його торбинці завжди були елітні трубки з тютюном та пляшечка скобельського вина;

❖ спав він не більше чотирьох годин на добу. Був завжди веселий, бадьорий, активний та добродушний. З однією сумкою через плече, з Біблією та сопілкою він мандрував селами;

❖ Сковорода ніколи не мав сім'ї, власного дому й постійного доходу. Він жив то в одних, то в інших знайомих. Усе його майно було завжди з ним: рукописи, книжки, за поясом – сопілка, у руках – посох, на плечах – селянська свита;

❖ за переказами, Сковорода був вегетаріанцем. Він вірив у правдивість сновидінь, тому коли одного разу уві сні він побачив, як люди їдять одне одного, то відмовився їсти м'ясо;

❖ створив свою філософію і жив, як хотів;

❖ Григорій Сковорода володів даром передчуття. Митець відчував наближення смерті: викопав могилу, помився, перевдягнувся в чистий одяг, поклав торбу під очі та заснув вічним сном;

❖ Григорій Сковорода заповів ставити не хреста на своїй могилі, а камінь з його крилатою фразою «*Світ ловив мене, та не спіймав*»;

❖ Григорій Сковорода не бажав заводити стосунки чи навіть просто

закохуватися. Та така доля не оминула юнака: йому все ж припала до душі дівчина, а згодом він запропонував своїй обраниці одружитися. Однак у останній момент передумав: утік просто з-під вівтаря;

❖ одного разу імператриця Катерина II забажала особисто побачити відомого філософа. При зустрічі Григорій не вклонився їй. Коли ж Катерина запитала, чому він не хоче кланятися, Сковорода спокійно відповів: *«Не бажав я тебе бачити, ти сама захотіла на мене подивитися. А як же ти мене роздивишся, якщо я перед тобою удвоє зігнуся?»*

❖ ще у ХХ столітті в українських селах мало не в кожній хаті був його портрет. На його твори складали пісні, а покоління після Сковороди пам'ятали про нього від своїх пращурів-очевидців та охоче розповідали про цю постать.

3 сторінка. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА Й СУЧАСНІСТЬ

«Сродна праця», зображення на купюрі в п'ятсот гривень, пам'ятник біля Києво-Могилянської академії, Інститут філософії імені Григорія Сковорода НАН України, пам'ятник на території Міжрегіональної Академії управління персоналом, назви вулиць, бюст на платформі станції метро «Університет», вивчення творчості на уроках української літератури в 9 класі, ЗНО, майстер афоризмів, «Світ ловив мене, та не спіймав» – асоціації з пригадуванням Г. Сковорода.

Сьогодні його можна називати коучем, блогером, репетитором, справжньою європейською людиною, адже в ньому гармонійно поєдналися індивідуальність і душевна гармонія, самопізнання й духовна незалежність, неординарність мислення й бажання знати все, твердість натури й принциповість.

У 2022 році виповнюється 300 років від дня народження Григорія Сковорода, творчий доробок якого налічує 18 філософських творів, 7 перекладів, збірки «Сад божественних пісень», «Байки Харківські».

За 300 днів до святкування 300-річчя з дня народження Григорія Сковорода в інстаграмі з'явився його акаунт. Про це повідомив міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко на своїй фейсбук-сторінці.

Знайти 28-річного Грега (саме так Григорій Сковорода підписував свої листи) і стежити за Сковородою, який ожив, можна за ніком в інстаграмі @skovoroda.today.

Інстаграмом Сковорода займається комунікаційна агенція Republic, частина консалтингової компанії One Philosophy. Від імені філософа вони публікують дописи за гештегами #СковородаМотивує, #СковородаСвяткує, #СковородаПояснює, #СковородаРекомендує, #СковородаУШоці, #SKOVORODATODAY.

Також для популяризації творчості митця запрацював сайт Skovoroda.Today.

Верховна Рада запропонувала «Укрпошті» видати до 300-річчя Сковорода серію поштових марок, а Національному банку України – виготовити та ввести в обіг спеціальну ювілейну монету.

4 сторінка. БІБЛІОТЕКАР – У СКАРБНИЧКУ ВЧИТЕЛЯ

Підсумувати й збагатити знання студентів про життєвий та творчий шлях Г. Сковорода, його філософські, педагогічні, естетичні погляди, визначити роль окремих чинників, що впливали на формування особистості митця, виховувати гордість за видатних діячів українського народу, за славне

історичне минуле та багату творчу спадщину. З цією метою бібліотека коледжу

пропонує вчителю-словеснику розробки уроків про життя та творчість видатного українського письменника Г. С. Сковороди («Вільний серед неволі і святий серед пекла». Г. Сковорода. Життя і творчість, філософські погляди (колектив вчителів)), про його педагогічні та філософські погляди (Н. Кожукало Г. «Сковорода. Філософські ідеї», Л. І. Ткаченко «Сковорода про особистість та розвиток особистості»: педагогічні ідеї), музичні вподобання (І. Бурлетова Г. «Сковорода – музикант»), цикли уроків з вивчення окремих літературних творів. Представлені різні форми роботи: сценарії літературного вечора (А. Колодій «Світ ловив мене, але не спіймав»), години пам'яті («Народний мудрець» (колектив авторів)), методичні розробки (А. Дележа Г. «Сковорода. Життя і творчість»), а також вислови видатних людей про митця.

Організована виставка літератури «Г. Сковорода – духовний код української культури», де використані видання з фонду бібліотеки коледжу, Інтернет-ресурси. Друковані матеріали доповнені візуалізацією цікавих фактів про Г. Сковороду, презентаціями про життєвий шлях та літературну творчість.

Щоб зібрати в скарбничку матеріали про видатного філософа-просвітителя, бібліотекарі опрацювали багато цікавих матеріалів з електронних джерел, переглянули книги та журнальні статті, перечитали байки, порозмислили над афоризмами. Ми працювали над тим, щоб надати можливість нашим читачам мандрувати разом із безтурботним пілігримом Григорієм Сковородою, відчуті вільний дух, майстерність та вічну молодість талановитої людини.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Бондарчук Л. Григорій Сковорода як символ мудрості української землі. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2004. № 10. С. 7–9.
2. Вільний серед неволі і святий серед пекла: [життя і творчість, філософські погляди Г. Сковороди] : розробка уроку. URL: <https://naurok.com.ua>. (дата звернення: 09.08.22).
3. Григорій Сковорода. Тарас Шевченко. Іван Франко. Леся Українка / уклад.: Л. В. Ушкалов, Т. М. Панасенко. Харків : Фоліо, 2012. 472 с.
4. Грицай Л., Грицай Я. Григорій Сковорода – сучасний автостопер. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 24–28.
5. Дележа А. Я. Григорій Сковорода. Життя та творчість. Філософські ідеї : метод. розробка. URL: <https://www.schoollife.org.ua/396-2020>. (дата звернення: 09.08.22).
6. Знищення музею Сковороди. Українці порівнюють Росію з ІД і закликають виключити з ЮНЕСКО. *BBC NEWS Україна*. 7 трав. 2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-61362020>. (дата звернення: 09.08.22).
7. Кожукало Н. «Український Сократ»: матеріали для проведення Сковородинівських читань. *Зарубіжна література в школах України*. 2017. № 12. С. 52–56.
8. Колодій А. Світ ловив мене, але не спіймав : [літературний вечір, присвячений 290-річчю від дня народження Григорія Сковороди]. URL: <https://gapon.te.ua/metodichna-skarbnitsya/stsenarii-vykhovnykh-zakhodiv>. (дата звернення: 09.08.22).

9. Корпанюк М., Волочай О. Гідне продовження вітчизняної сковородіани : презентація посіб. «Наш першорозум : вивчення творчості Г. Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах». *Рідна школа*. 2012. № 12. С. 73–74.
10. Крушинський А. Мандрівник, мудрець, байкар, поет [Григорій Сковорода]. *Вісник Книжкової палати*. 2008. № 1. С. 46–47.
11. Мазуренко І. Григорій Сковорода – видатний український письменник і філософ. *Українська мова та література*. 2013. № 18. С. 18–20.
12. Наливайко С. Сковорода: таємниця славетного імені. *Освіта і управління*. 2008. № 4. С. 97–107.
13. Почтар К. Григорій Сковорода як символ мудрості української землі. *Історія в середніх і вищих навчальних закладах України*. 2006. № 7–8. С. 45–46.
14. Резніченко І. Мандрівний філософ, учитель, поет : [285 років від дня народження Григорія Сковороди]. *Палітра педагога*. 2007. № 3. С. 3–5.
15. «Світ ловив мене, та не впіймав...» : [295 років від дня народження Г. С. Сковороди]. *Шкільна бібліотека*. 2017. № 12. С. 36–42.
16. Сковорода Григорій Савич (1722–1794) – український філософ-просвітитель, поет. *Філософський словник* / уклад. М. А. Булатов. Київ : Стилос, 2009. С. 455–456.
17. Список пам'ятників Григорію Сковороді. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Григорій_Сковорода. (дата звернення: 09.08.22).
18. Ткаченко Л. І. Г. Сковорода про особистість і розвиток особистості: педагогічний підхід. *Педагогіка і психологія*. 2010. № 4. С. 31–40.
19. Цікаві факти про Г. Сковороду. URL: <https://dovidka.biz.ua/grigoriy-skovoroda-tsikavi-fakti>. (дата звернення: 09.08.22).
20. Янів В. Проблема народного світогляду українців і спадщина Г. Сковороди. *Народна творчість та етнографія*. 2000. № 4. С. 113–116.

*Матеріали надійшли до редакції
29 серпня 2022*

НА СТОРІНКАХ ЖІНОЧОГО РОМАНУ... ТАКИЙ НЕОЧІКУВАНИЙ СЕАНС РЕЦЕНЗІЯ

Михайло КАМЕНЮК,

*письменник і видавець,
заслужений працівник культури України*

Сміливий експеримент, дивовижна почуттєва одвертість, мовна розкованість – ось чим приваблює читача поезія Олени Похилюк. Загалом, мова її віршів – це голос нового літературного покоління, той особливий сленг, який зрозумілий молоді, швидко знаходить ключика до її серця. Коли хочете – це новітній футуризм, течія, освоювана українськими поетами ще на світанку ХХ століття значно продуктивніше, ніж це робили «слов'янські сусіди», і то бачився гігантський крок у літературну Європу. Доки не пролунало сталінсько-гулагівське «Стоп!».

Аж тепер все відроджуємо, слава Богу! І відроджуємось.